

"EDINOST"

izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torkih, četrkih in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . . . 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . . . 3.— . . . 4.50 za pol leta . . . 6.— . . . 9.— za ven leto . . . 12.— . . . 18.—

Naročnino je plačevati naprej na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč. izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Oglasi se račune po tarifi v notici; za naslove z dobelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema *upravnništvo* ulica Molino pti-colo št. 3. II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst. Odprta reklama oče so prosto pokritina.

Glasiloslovenskega političnega društva za Primorsko.

"V ednosti je moč".

Novi pastir tržaško-koperski.

Prilčno dolgo je bila osiročena naša škofija tržaško-koperska. Ne imelo bi zmisla, ako bi hoteli še jedenkrat pripovedovati tu, kako je prišlo do tega, da je osirotela naša dijeceza, da-si je nje prejšnji vrhni voditelj še živ in zdrav. Saj je isti še letos — do predvčerajšnjem v Škedenju — delil zakrament sv. Birme, nadomestuje svojega tedaj še ne poznane — naslednika. Vršil je svoj teški sveti posel ves teden, neumorno, vztrajno, kakor le more skrben in navdušen minister božji in zvest pastir svojim ovčicam. Še je v naši sredi blagi škof Janez Nepomuk in vendar je bila osirotela naša škofija. To so jako redki slučaji v krogih cerkvene hierarhije. Kako je prišlo do tega prav pri nas v Trstu? Saj smo že rekli, da ne bi imelo zmisla, ako bi hoteli danes govoriti o tem. In saj kaže že naslov temu članku, da nočemo govoriti danes o bivšem, ampak o bodočem škofu.

Ko se je premilostni škof Glavina krasnim pastirskim listom poslovil od vse škofije, ko je sporočil svoji podrejeni duhovščini ter vsem vernikom svoj zadnji pozdrav, obrnile so se vseh oči — to je pač naravno — v bodočnost. V hipu in elementarne silo stopilo nam je pred oči vprašanje: kdo bo naslednik Glavini? Kdo zasede sedaj škofijsko stolico tržaško? Zanimanje je bilo toli intenzivneje na vseh straneh, ker živimo v takih krajih, v kakoršnih je imenovanje vrhnega cerkvenega pastirja posebno teška in zamotana stvar. Menimo kraje s jezikovno mešanim prebivalstvom. Vemo tudi mi in brezpogojno se klanjamo neoporečnemu pravilu, da se je o takih imenovanjih v prvi vrsti ozirati na popolno usposobljenost z versko-pastirskega stališča. Saj so škofje namestniki in apostelji Kristusovi na zemlji, a Kristus je rekel: „Moje kraljestvo ni tega sveta“. S tem izrekom je naš Izveličar označil vzvišenost in svetost duhovskega poklica sploh, a velikih dolžnosti viših cerkvenih pastirjev še posebej.

Toda naš Odrešenik ni svojim namestnikom in misijonarjem le pokazal na ono veliko svrhu, v katero je On sam prelił božjo kri svojo, ampak pokazal nam je tudi na sredstva, ki naj služijo namestnikom božjim v dosezanje one velike svrhe. Rekel je: „Pojte in učite vse narode!“

Kako velika, kako obsežna, kako — rekli bi — gigantska je vsebina tega izreka božjega! Pojte

in učite vse narode! V teh malih besedah je izrazil Božji sin, da je bila božja volja, da so različni narodi na svetu in da imajo vsi ti mnogovrstni in mnogobrojni narodi po vsem širnem svetu jednako pravico do življenja, do razvoja na tej zemlji. Z ukazom Odrešenikovim do svojih učencev je pripoznano narodno načelo kakor posledica božje volje. Kakó majhni, kakó pritlikavi so vendar oni — kako bi rekli — čudaki, ki menijo, da služijo verski stvari, ko zaničujejo pomen in razsežnost Kristosovega reka: Pojte in učite vse narode!

Toda ne, saj nismo hoteli na to stezo. Kaj čete: odpustite nam! Ljudje smo z vsemi človeškimi slabostmi, ljudje, ki toli radi govore o tem, kar jim teži srce.

Pojasniti smo hoteli torej, zakaj je vprašanje imenovanje novega škofa pomembno in velevažno sosebno pri nas v Trstu. V jezikovno mešanih krajih živimo. Ob imenovanju viših pastirjev v takih krajih nam stopa pred oči v vsej orjaški pomembnosti Odrešenikovo sporočilo: Pojte in učite vse narode! Tu ne zaščeda le popolno usposobljenost dotičnika z verskega ali bogoslovnega stališča, ampak vladika tržaški mora biti ob enem popolnoma usposobljen za vodstvo vernikov različne narodnosti, živečih v tej škofiji.

Važnost vprašanja s te strani je bila menda tudi glavnim vzrokom, da se je imenovanje novega pastirja škofiji tržaško-koperski zavleklo preko navadne meje. Nikdar se nismo hoteli kazati svetu važneje nego v resnici smo in nikdar nam ni bilo do tega, da bi — po načinu neke vrste časopisja, kojemu je glavna svrha senzacija in proslavljanje samega sebe — vzbujali domnevanje, da smo poučeni o imenitnih zakulisnih tajnostih in da morda dobro čujemo, kako trava raste; vendar pa menimo, da to pot ne zaidemo v navskrižje z resnico, ako trdimo, da so imenitni in velemožni uplivi delali na vse kripnje, da bi bil vrhnim voditeljem škofije tržaško-koperske imenovan mož, ki ne bi mogel spoľnjevatı svetega sporočila: Pojte in učite vse narode!

Prosimo, ne štejte nam zlo, da se tu zopet par besedami dotaknemo narodnega vprašanja. Ako smo rekli gori, da je sicer bistrih in učenih glav v vratih slovenske duhovščine, ki pa vendar — v nasprotju se sporočilom Odrešenikovim — hoté zaničevati pravo do obstanka narodni ideji;

Ko sem vzdignil etni za gledalo, ki je med dejanji ostalo v loži, padel je iz njega zložén listek. Odprl sem ga tresočimi se prsti ter čital:

— Pridite jutri na Amalijenborški trg za časa defilovanja vojaške straže.

Ničesar več.

Ogledal sem si listek. Imel je pozlačene kraje in bil najbrž iztrgan iz zapisnika. Pisava je bila fina ter elegantna.

Hitel sem v garderobo. Moje tri dame so že izginile; zapustil sem gledališče med zadnjimi.

Sé smotko v ustih korakal sem po Holbergovi ulici. Korakal? Ne, tekel sem! Bil sem popolnoma omoten. Predstavljal sem si v duhu vse podrobnosti pustolóvine svoje. Njen nasmeh, njene globoke, črne oči, njen poslednji pogled, kateri je torej značil, „au revoir“. Čutil sem še sedaj oblo njeno rame na svojem hrbtu in stresel me je mraz!

Na enkrat sem obstal.

pa moramo na drugi strani povdarjati, da so o imenovanju škofa tržaškega zastavljali svoje uplive tudi taki ljudje, ki so postali skrajno krivični, gotovo ne radi tega, ker se klanjajo narodni ideji, ampak radi tega ker to idejo jednostranski tolmačijo in ki to vzvišeno idejo pretvarjajo v karikaturu, hoté uporabljati isto v svrhe nasilja, v svrhu nasilnega prisvajanja tu je duševne lasti, torej v svrhe, ki so diametralno nasprotne narodni ideji in žnjo nerazdruženo spojenima posledicama: s v o b o d i i n j e d n a k o s t i v s e h!

Javna tajna je torej, da so gori omenjeni imenitni uplivi dobivali pomoč od teh poslednjih, narodno idejo v narodno nestrpnost pretvarjajočih uplivov, in da jim je skupno neprijateljstvo do narodnosti ogromne večine vernikov te škofije kazalo na ukupni jim cilj: da boše imenovan škofom tržaško-koperskim mož, ki ne bi mogel učiti vseh narodov te škofije.

Mnogobrojni in močni so bili ti uplivi in le preopravičena je bila bojazen onih, ki odkrito žele, da cerkev katoliška bodi ljubeča mati in brižna zaščitnica vsem, da se res posreči onim uplivom, da privedejo na škofijsko stolico tržaško moža, kojega bi mogli zlorabljati za namene narodne intolerancije. Skrbjo v srcu smo poslušali in vsprejemali naspretujoča si sporočila in ugibanja, o raznih kandidatih za to stolico.

Včerajšnji dan nas je rešil iz morečih skrbi. Včeraj opoldne že došlo nam je iz zasebnega toda povsem verodostojnega in zanesljivega vira sporočilo, da je škofom tržaškim imenovan sedanji škof na Krku, monsignor Andrej Šterk. Oddahnili smo se, težak kamen se nam je odvalil od srca, in hvaležne duše smo vskliknili: Bog ni pozabil zapuščenih.

Z monsignorom Andrejom Šterkom dobili smo vrhnega pastirja, ki je popolnoma in na vse strani usposobljen za ta veliki in sveti poklic, moža, ki boše mogel učiti — vse narode.

Andrej Šterk je uzoren duhovnik, je blag in pravičen mož. Mi stavljamo vse svoje nade vanj. A da se ne razumemo krivo. Mi ne pričakujemo in ne zahtevamo nikakega jedno- in pristranskega povspeševanja našega življa: mi zahtevamo le iste pravice nam, kakoršna velja drugim, mi zahtevamo, da veljaj tudi za nas Slovane rek Odrešenikov: Pojte in učite vse narode! Vemo, da bi doživeli britko prevaro, ako bi si domnevali, da Šterk

Kakšna pustolóvina je to, v katero se misliš podati uprav sedaj in zavezanimi očmi?

To vprašanje zvenelo mi je tako glasno po ušesih, da se mi je zdelo, kakor da mi je nekdo šepče vanje.

Snel sem klobuk; hladni nočni zrak pihljal mi je okolo razgrete glave. Prižgal sem si smotko ter pričel hladno in trezno razmišljati o tej stvari.

Kdo je ta temnooka krasotica? Je-li dama iz boljše rodbine? Je-li takozvana „dama“? Da je bila oblečena v svilo ter sedela na prvem mestu v gledališči, ne pomeni še nič.

Poslednjemu menenju je pa nasprotovalo pre-mnogo okolnosti, da bi mogel vstrajati pri njem. Njen govor, način govora in vedenje, inteligenca in izobraženost, katero je bilo lahko spoznati iz konverzacije z njo, in njen zaupljivi pogovor v foyerju z gospodom, okrašenim redi.

(Konec prih)

PODLISTEK.

Junak ali...

Švedski spisal Thore Blanche; iz češčine prevel I. P. (Dalu).

Ne tajim, da sem tresočim srcem čakal, kedaj se dvigne zavesa — a tudi ne morem tajiti, da je bilo moje presenečenje veliko. Zdelo se je, da krasna moja soseda sledi z velikim zanimanjem igri; nikakega omamljivega ali očarujočega pojava zaupljivosti ni poskusila več.

Slednjič je padla zavesa. Ustal sem in ploskal, med tem ko so dame počasi zapuščale svoja mesta.

Odhajaje se je brunetka priklonila na lahko in njen žareči pogled uprl se je za trenotek v moje oči.

Ostal sem še trenotek na svojem mestu, neodločen in v dvomu, kakor smo mi možje večkrat, je-li naj storim odločilni korak ali ne. Naj jo-li zasledujem ali ne?

stori koje krivico našim — sovernikom druge narodnosti. Tega tudi ne bomo zahtevali nikdar, ker se brezpogojno klanjamo načelu jednake pravice za vseh. A kaj takega tudi ne stori eden Šterk nikdar! Šterk je apostelj pravice in resnice, Šterk je blaga in plemenita duša. Ako pa smo uverjeni, da se drugorodnim vernikom ni bati ni sence kake krivice od strani novega škofa, koliko bolj ali vsaj v isti meri je opravičena jednaka želja na naši strani; saj je Prevzvišeni mož naše krvi, saj je bil svojedobno pokazal, da mu nije srce za siromašni narod svoj — takrat namreč, ko je, prevzemši deželnozborski mandat, pogumno stopil na vroča poreška tla kakor pogumen boritelj za prava svojega naroda. V imenu krvi, ki se pretaka po žilah novemu našemu pastirju, v imenu njegove častne minolosti, izražamo na tem mestu in v tem trenutku sladko uverjenje, da so slovanski dijezani dobili v osebi vladike Šterka skrbnega očeta in vestnega voditelja.

Predaleč bi nas zavelo, in tudi ne bi bilo umestno, ko bi hoteli tu naštevati svoje želje. Le dvojno bodi nam dovoljeno, da naglasimo. V imenu slovenskih in hrvatskih vernikov te škofije obračamo se do Prevzvišenega iskreno in pobožno željo — posvečeno po izreku Onega, ki je zaklical: Pojte in učite vse narode! —, da bi novi vladika ustvaril jamstvo, da bomo mogli i mi moliti Boga v svojem jeziku, da vsaj v hramu božjem ne bode našega bitstva ogorčala britka zavest, da smo ljudje — podrejene vrste. Nočemo se sklicevati tu na dejstvo, da sestavljamo ogromno večino prebivalstva škofije. Ne, načelo večine si je pridobilo domovinstvo v parlamentih, kjer besne strankarske strasti; ali v hram večne resnice ne sodi to načelo, ker ni krščansko, ni plemenito. Ne na večino, ampak na dejstvo se hočemo sklicevati, da smo pred Bogom vsi jednaki, zbok česar moramo biti vsi jednaki tudi cerkvi, v zmislu reka Odrešenikovega: Pojte in učite vse narode!

Druga želja naša bi bila ta, da bodoči vrhni pastir te škofije odpravi zlo, ki se je ukoreninilo pri nas in iz kojega zla izvira veliko pohujšanje. Novi škof naj slednjič stori ono, kar je storil Odrešenik, koje vzel bič v roke ter izpodil iz tempeljna ljudij, ki so se svojo navzočnostjo onečeščali sveti kraj. Žid imej besedo v sinagogi, v cerkvi katoliški pa mu ni mesta. Take barantače, ki se brezvestno igrajo ne le z materijalno, ampak tudi z moralno blaginjo ljudstva, ki zanašajo strasti tudi v cerkvene stvari le tem namenom, da dušé verski čut v človeških srcih, take ljudi treba zavrniti v predčrtane jim meje. In da je po našem, bile bi te meje jako ozke. Čim ožje so te meje, tem bolje za vzgojo ljudstva. Seveda bode nekoliko krika, ko bodo čuli, da šviga bič nad njihovimi glavami, ali to ne bode vsklikanje pravičnih, ki trpe, krivico, ampak vsklikanje krivičnikov, kojim ni sveta nobena stvar. Kričanje židovskih listov absolutno ne sme uplivati v cerkvi katoliški. Ti dve glavni želji udanih mu ovčice naj vzame blagohotno na znanje novoimenovani naš pastir.

V imenu hrvatskih in slovenskih vernikov te škofije pozdravljamo torej otroško udanostjo novega pastirja, v trdni nadi, da je naša dušna blaginja poverjena — pravi roki, in uverjeni, da pride na škofijsko stolico tržaško-kopersko mož, ki bode ljubil in čuval vse one, ki so dobre volje. Prevzvišeni vladika! Srca vernikov se vam odpirajo, pridite in osvobodite si ta srca — ljubeznijo in pravico. A verniki hočejo poplačati Vašo ljubezen svojo nepremično udanostjo.

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 16. junija 1896.

Državni zbor. Vendar enkrat! Včeraj je torej zaključila zbornica svoja posvetovanja vsprejemši s precejšnjo večino zakon o sladkorju. V razpravi je došlo do burnih prizorov med posl. Luegerjem in Mladočehi, kojim poslednjim je očital prvi, da niso zanesljivi politiki. V imenu Mladočehov je zavračal izvajanja Luegerjeva posl. Pacak. Pomisliti treba, da so Čehi bili za gori omenjeni zakon, Lueger pa je istemu najhujši nasprotnik. Za zakon so glasovali Poljaki, Čehi, Hohenwartov

klub, del levice in hrvatsko-slovenski poslanci. Razlog temu je označil posl. Biankini že minolega petka.

Potem je zbornica razpravljala o nujnem predlogu posl. Steinerja za izdajanje službene pragmatke za državne uradnike, oziroma za odstranjenje disciplinarnega zakona, kakor ga je predložila vlada zbornici. Ministerski predsednik je branil omenjeni zakon ter je navajal vse ono, kar je vlada ukrenila dobrega za uradnike tekom teh osmih mesecev. Nadeja se, da se v jeseni vsprejme uravnava plač. Členi ministerstva pa dobro poznajo potrebe uradnikov in da so pokazali dovolj dobrohotnosti do istih. Vlada se zaveda, da jej je dolžnost, skrbeti za uradnike; zato pa zahteva tudi od uradnikov pokorščine do predpostavljenih. Vlada ne bi hotela ni predložiti ni zastopati pragmatike, v koji bi bila le najmanja nejasnost gledé dolžne brezpogojne pokorščine. Nujnost Steinerjevega predloga se je odklonila.

Posl. Laginja je interpeloval ministerskega predsednika radi cesarskega potrjenja sklepa deželnega zbora istrskega radi gradnje lokalne železnice Trst-Poreč in gradnje deželne blaznice.

S tem je bil izcrpljen dnevni red te seje — zadnje v tem zasedanju! Predsednik je voščil poslancem okrepanja mej počitnicami izrekši nado, da se srečno sestanejo zopet na jesen.

Tržaški „Mattino“ proti — italijanski vladi! Dlje časa sem je že opazovati, da naš „Mattino“ prinaša jako pikre brzojavke iz Rima proti ministerstvu Rudinijevemu. Tako tudi danes zasmehuje Rudinija, da je pod njegovo vlado — vse mogoče. Očita mu, da na tajnem paktira z radikalci Cavalottijeve barve in da morda doživimo še, da bomo videli v državni uniformi celó znane revolucionarce De Feliceja.

Mi ne bi omenjali tega, kajti italijanska vlada si najbrže ne beli las radi tega, kako misli o njej — tržaški „Mattino“. Nadalje je tudi stvar sama na sebi malenkostna, kajti Evropi je pač vsejedno, ali s t r a d a j o Italijani pod Crispijevo ali Rudinijevo vlado. Omenili smo pa to drgnjenje „Mattino“ ob Rudinijevo vlado le radi tega, ker je značilno za „Mattino“, da ne more trpeti ravno tega moža, ki je, po soglasni sodbi vseh nepristranskih, med najpoštenejšimi državniki mlade Italije. Mar se je Rudini zameril „Mattinu“ s tem, da neče zasramovati papeža, kakor je to delal Crispi? Mar ga jezi, da Rudini ne ume tako potajevati dejstev, kakor je delal Crispi, dejstva namreč, da imajo irredentovci in sovražniki Avstrije mnogo somišljenikov po Italiji?

Knez Nikola Črnogorski obišče letos sultana. Prevede se tjakaj na parniku turške vlade. Nikola bode tretji balkanski vladar, ki obišče sultana. Ako pomislimo, da je Nikola „najbolji prijatelj ruskega carstva“, potem ni teško ugoditi, koja roka urejuje te obiske.

Naslednikom papeževega nuncija Agliardija na Dunaju je imenovan dosedanji nuncij v Monakovem, nadškof Ajutti. Te spremembe se razvesele seosebno madjarski srditeži, ki sovražijo nuncija Agliardija iz vsega svojega srca.

Apostolski nuncij v Moskvi. „Voce della verita“ poroča, da so papeževega nuncija v Moskvi obsipali velikimi častmi. Car je izjemoma vsprejel v privatni avdijenciji odposlanca papeževega. Car je vsprejel Agliardija prisrčno, veselé se, da je sv. Oče zdrav in da se more zanimati za vse. Na obedu, prirejenem višemu duhovstvu, sedel je med kraljevskimi princí. Na dvorski svečanosti, ki je bila dne 28. m. m., obračalo je papeževo odposlanstvo vso pozornost na-se. Mons. Agliardija so uvedli v veliko dvorano, namenjeno poslanikom velesil, a ti poslednji so prepustili prvo mesto zastopniku papeževemu. To je napravilo velik utis.

Zastopnika sv. Stolice sta obiskala tudi princ bavarski in knez črnogorski; istotako so storili državni ministri in odposlaniki velesil. Pomembno je, da je car podelil novoimenovanima nadškofoma, mohiljevskemu in varšavskemu, veliki križ belega orla: „za vero, kralja in zakon“.

Položaj na otoku Kreta. Grška vlada se je nadejala, da se turška vlada spusti v pogajanja in da se kretansko vprašanje reši mirnim putem. Varala se je grška vlada. Mesto pogajanj odpošilja turška vlada novih vojakov na Kreto. Kaže

torej, da hoče turška vlada se silo udušiti ustajo na tem nesrečnem otoku. Ta vojevitosť Turkov je nekako čudna, ako pomislimo, da je bila ustaja dosedaj zmagovita skoro v vseh praskah. Tako so tudi poslednje dni kristijanski ustaši na večih mestih našeskali Turke. Seveda v pustošenju in požiganju so Turki — po svoji navadi — mojstri. Grški listi zatrjajo, da so turški vojaki požgali dosedaj nad 40 vasij. Kretani, ubegli v Atene, so polni hvale o poslovanju konsula avstro-ogerskega, le žal, da ga ne podpirajo zastopniki drugih vlasti v prilog kristijanov.

Zadnje vesti javljajo, da se je odbor ustašev obrnil do vseh kristijanskih vlasti, da bi posredovale v olajšanju izseljevanja krščanskih rodbin, kojim pretita glad in smrt. Z jednakim pozivom se je obrnil še posebno do grške vlade, naj nemudoma ukrene potrebno v tem pogledu.

Pameten nasvet. Londonski list „Daily Cronicle“ je v svoji številki dne 14. t. m., govore o razpravi proti Baratierju, zaključil svoja izvajanja tem-le umestnim nasvetom: Italija nima v Afriki ničesar pridobiti. Nje najbolji prijateljici, Angleška in Nemčija, sti v prvi vrsti, ki ji priporočati toplo, naj opusti svoja afričanska podjetja, čim more to storiti častno. Italija naj posveti svoje sile v to, da okrepi svoje stališče v Evropi, da reši svoja gospodarska vprašanja in da čuva svoje interese na sredozemskem morju.

Orest Baratieri pred disciplinarnim sodiščem. Glasom kolikor toliko verodostojnih zasebnih, iz Rima došliih vestij, nameruje italijanski vojni minister, general Ricotti, predložiti razsodbo vojnega sodišča v Asmari posebni komisiji generalov, ki se sestanejo v ta namen kakor disciplinarni svet. Ako izreče ta komisija neugodno razsodbo proti Baratierju, potem predloži vojni minister kralju dekret v podpis, glasom kojega je „general Baratieri ob svojo vojaško saržo“, in vsled tega izbrisejo ga iz evidencije vojske. Izvestno pa se Orest Baratieri prostovoljno odpove tudi svoji časti kakor poslanec. Italijanska zbornica poslancev vsprejme to odpoved brezdvombeno, kajti ni si misliti, da bi se v poslanski zbornici kdo posebno živo potegnil za — moralno mrtvega Baratierija.

V Nizzu na južnem Francoskem so zaprli te dni italijanskega kapitana Ravellija, ker ga imajo na sumu, da opravlja ovaduške posle. Ravelli se je izgovarjal sicer, da je turist in nič drugega, toda francoske oblasti so že tako trmaste, da nočejo verjeti zatrdilom vsakega italijanskega častnika, ako ga zasačijo na francoskih tleh.

V Rimu pa se nadejajo, da se stvar skoro ugodno reši, in da skoro dobé nazaj svojega „tourista“ Ravellija zdravega in celega.

Različne vesti.

Msgr. Andrej Šterk, škof tržaško-koperski.

„Habemus papam!“ — ali po naše: tržaško-kopersko škofijsko stolico, ki je bila izpraznjena že od novembra meseca min. leta, zasede vse časti vredni cerkveni dostojanstvenik, sedanji škof na Krku, msgr. Andrej Šterk. Imenovanje tega cerkvenega dostojanstvenika škofom tržaško-koperskim je izvestno iznenadilo — „Žide v katoliški cerkvi“; verniki teh združenih škofij pa so se izvestno vzradostili začuvši, da dobé vrhovnim pastirjem moža, ki je že prej, povodom svojega večletnega bivanja v Trstu, pokazal svoje duhovske vrline.

Dasi je msgr. Šterk tržaškim katoličanom še v jako dobrem spominu izza dōbe njega župnikovanja in upravljanja stolne župnije tržaške, vendar je še mnogo vernikov, ki ne poznajo o novem dušnem pastirju družega, nego čestito njegovo ime. Zatorej podajemo tu nekoliko črtic iz življenja novega škofa tržaško-koperskega.

Msgr. Andrej Šterk se je rodil dné 28. novembra 1827. na Voloskem. Humanistiške in modroslovne nauke izvršil je na Reki, bogoslovne nauke pa v Gorici. V mašnika bil je posvečen dné 24. septembra 1853., potem je kapelanoval v Istri, a kmalu vrnil se je v Trst, kjer je bil kooperator s prva v župniji pri sv. Mariji Gornji (Jezuvitih), pozneje pa v župniji pri sv. Justu. Leta 1866. bil je imenovan župnikom v Lovrani (Istra), kjer je ostal do leta 1880. Ta čas bil je župnik Šterk tudi c. kr. okrajnišolski nadzornik. Za njega zasluge

za šolstvo odlikoval ga je Nj. Vel. cesar zlatim križcem za zasluge s krono. V tej dobi bil je župnik Sterk v jednom zasedanju (kakor poslanec kmetijskih občin) člen deželnega zbora istrskega. Leta 1880. bil je župnik Sterk imenovan kanonikom stolne cerkve tržaške. Preselil se je v Trst, a že leta 1883. izvolil ga je stolni kapitel župnikom stolne cerkve. Kmalu zatem je bil imenovan dekanom, zajedno pa je opravljal razne druge častne cerkvene službe. Dolgih štirinajst let ostal je msgr. Sterk v Trstu. Njega delovanje v tej dolgi dobi je v živem spominu vsem župljanom, kajti msgr. Sterk ni bil le uzoren duhovnik, ampak imel je vedno odprto radodarno svojo roko. Nemilo bilo je torej neštevilnim siromakom tržaškim, ko je bil februarja meseca minolega leta Msgr. Sterk imenovan biskupom na Krku. Izgubili so svojega dobrotnika, radodarnega duhovnega očeta. A previdnost Božja pošilja nam uzornega tega prelata zopet v našo sredo. In velezaslužni ta prelat zasede najvišjo duhovsko čast naše škofije, on nam bode izvestno nepristranski vladika. Dobro došel novi nam škof, msgr. Andrej Sterk!

Mestni svet tržaški imel je sinoč nejavno sejo. V isti je župan priobčil Najvišjo cesarjevo zahvalo na izrazih sočutja mestnega zastopa tržaškega povodom smrti nadvojvode Karla Ludovika. Zbor je zatem rešil razne prošnje občinskega osebja, imenoval kojega učitelja in drugih občinskih uradnikov.

Tržaški vodovod po najnovjšem načrtu. „Slovenca“ pišejo iz Planine: Znamenje zdravega napredka je, da si prizadeva vsak večji kraj, preskrbeti se z dobro pitno vodo. Premnogo se je zadnja leta v tem oziru zgodilo v naši deželi. Še važnejšega pomena pa je seveda vodno vprašanje za velika mesta. Milijoni se žrtvujejo v ta namen. Naravno, saj je zdravje prebivalstva zelo závisno od zdrave pitne vode. Mesto Trst ugiblje na vse strani, odkod bi moglo dobiti zadostno množino dobre vode. Več projektov se je že osnovalo, a naposled je vsak izpodletel ob kakem zadržku. Z napeljavo Bistrice ne bo nič. — Najnovejša misel je pač ta: napeljati vodo iz Planine v Trst, in sicer oni del, ki izvira v „Malnih“ ali takozvano „Malenšico“. Inženir Wöhlbier iz Frankobroda o. M. je neki stvar preiskal in preračunal — ter našel, da je napeljavo možna, vode zadosti za nas in za Trst. Viši nadzornik, ki je prišel za njim, je isto potrdil. Snujejo se že načrti. Vodovod bi šel preko Studenega na Razdrto itd. Trebalo bi nekoliko podzemeljskih rovov ali — z rudniškim izrazom — „štolnov“. Ker leži Planina 461 m. nad morjem, bi tekla voda vsled lastnega pritiska proti Trstu. Troški bi znašali 6 do 8 milij., toda gledali ne bodo Tržačani na par milijonov, da le vodo dobé. Kaj pa porečemo k temu mi Planinci? Tržačanom gotovo privoščimo vodo iz srca in ob času povodenj jim jo prav radi in brezplačno odstopimo, — ob suši pa ne verjamemo, da bi pritok v Malnih zadoščal za obadva kraja. Pomisliti pa je treba, da od nas vozijo vodo tudi Unčani, ob suši celo iz Studenega prihajajo po njo. Da bi bili zaradi Trsta morda mi domačini prikrajšani, ki smo že toliko škode trpeli od vode, bi nikakor ne bilo po pravici. Upamo, da se ta stvar vsestranski prevdari, predno se kaj določnega sklene in da bomo vprašani tudi mi, damo-li vodo ali ne in po čem bo. Ako je res kaj na tem, bodo imeli prvo besedo govoriti posestniki mlinov in žag, potem pa seveda občina sploh. Res, da je Trstu pomagati, žejen je, — nam pa tudi: lačni smo in žejni smo.

Podeljena služba. C. kr. prizivno sodišče v Trstu podelilo je službo avskultanta pravnemu vežbeniku deželnega sodišča tržaškega, Albertu Tomičiču.

Razpisana služba živino-zdravnika. Razpisana je služba okrajnega živino-zdravnika v Kotoru, oziroma v kojem drugem okraju Dalmacije. Plača je XI. pl. razreda. Prošnje je poslati službenim potom do 30 t. m. c. kr. namestništvu v Zadru. Dokazati je treba tudi znanje srbsko-hrvatskega in italijanskega jezika. Ako ne bi bilo popolnoma kvalifikovanih prosilcev, odda se služba kojemu diplomovanemu živinozdravniku, ki dokaže, da zna koji jugoslovanski jezik, tudi ako nima izpita fizikata.

Občni zbor „Tržaškega Sokola“ vršil se je minole sobote zvečer ob lepi udeležbi (nad 40

bratov členov). Predstavivši vladnega zastopnika, višega komisarja Bacherja, pozdravil je brat-starosta dr. Gustav Gregorin navzoče brate lepim in primernim nagovorom. Zahvalivši člene na udeležbi, povdarjal je znaten napredek društva v minolem letu in lepo bližanje pravemu in glavnemu cilju sokolstva, vsestranskemu gojenju telovadbe. Oddelek starih bratov se je pomnožil ter je telovadil prav pridno, tako, da je mogel sodelovati na akademiji. Ponašati se smemo, da se je prvemu ženskem oddelku pridružil še drugi ženski oddelek. Od teh rodoljubnih sokolic smemo pričakovati, da postanejo prave posredovalke divne sokolske ideje, da razširijo isto v vse družine slovenske ter da vzdramijo one moške mlačneže, ki ne pomnijo še dalekosežnega pomena sokolske ideje in telovadbe za narod. Nikdar se ne more dovolj naglašati važnosti telovadbe za napredek naroda. Nikdar se ne more naglašati dovolj, da, čim manji je narod, tem večjo čilost in energijo mora razvijati, da se vzdrži, ter se obrani tujim navalom. Stari Grki, mal narod v primeri se svojimi silnimi in mnogoštevilnimi sovražniki barbari, vzdrževali so se, dokler so gojili telesne vaje in z istimi telesno, duševno in moralno krepkost. Omehkuženi pa so propali. Takih vzgledov imamo polno v zgodovini. Gojimo torej telovadbo pridno in vztrajno, ker tako delamo za narod! Zdravje in moč sta kapital posamičnika, in vsaki posamični zdrav in krepak člen naroda, predstavlja naroden kapital. Glavni cilj sokolstva je torej telovadba, katero moramo gojiti sebi in narodu v korist.

„Tržaški Sokol“ je res napredoval v minolem letu v tem pogledu in akademija je pokazala jasno sliko tega napredka, vzbujajočega najboljšo nado za bodočnost.

Skrbelo se je pa tudi za zabavo členov. Moralni vspeh minolega leta je torej vsestransk in gotov. Ne toliko gmotni. Malomarnost jednega dela členov v plačevanju udnine spravlja v nevarnost obstoj društva, paralizuje napore odbora ter mu dela obilo zaprek in preglavic. Bodočemu odboru bodi skrb, da v tem pogledu ukrene potrebno.

Ako se še pomisli, da je odstopajoči odbor začel svoje delovanje v minolem društvenem letu ob najslabših avspicijah, ko je vrelo in kipelo na vseh straneh radi malenkostnih osebnih nasprotij, moramo reči, da je društvo lepo napredovalo. Dal Bog, da bi se posrečilo bodočemu odboru, da dovede društvo na ono višino, katera mu pristojna v Trstu gledé na vzvišene svoje cilje. Dal Bog, da bi se v nedalnem času oklenilo našega društva vse tržaško slovenstvo ter da bi stopilo pod naš prapor. V to ime zaori krepki sokolski „Na zdar!“ (In „Sokoli“ so se odzvali s krepkim „Na zdar!“)

Brat-starosta je omenjal potem smrti najstarejšega staroste slovenskega, Matije Medveda v Zagorju ob Savi. Naglašal je pokojnikove zasluge za narodno probujo v Zagorju, zlasti z ustanovljenjem „Zagorskega Sokola“. Slava njegovemu spominu! (Zborovalci so vskliknili, dvignivši se raz sedeže: Slava!)

Nadalje je omenjal smrti odličnega člana „Tržaškega Sokola“, kapitularnega vikarja dra. Ivana Šusta. Pokojnik je bil člen našega društva od prvega začetka pa do zadnjega svojega vzdihljeja. Hvaležni moramo biti pokojniku, ki nam je živ dokaz, da niso pravi nauki onih krivih prorokov, ki propovedujejo, da je Sokolstvo nasprotno veri. Blažen bodi spomin pokojnega Šusta med nami! Slava! (Členi so izkazali isto čast kakor gori.)

Na to sti sledili natanjneni poročili tajnika in blagajnika. Nekoliko posnetkov iz teh poročil prinesemo pozneje. Poročili sti se odobrili soglasno. Ob točki „posamični predlogi“ oglasil se je člen Matko Mandić, da izreče zahvalo odboru na res vspešnem delovanju.

Volitev novega odbora se je izvršila z aklamacijo. Izvoljeni so bili:

Starosta: dr. Gustav Gregorin; odborniki: Makso Cotič, dr. Otokar Rybač, Josip Krajnc, Radomir Pretner, Ante Sosič, Josip Bubnić, Ivan Krivošić. Namestniki: Ivan Prelog, Fran Zelen in Štoka Jakob. Pregledovalci računov: Vekoslav Grebenc, Gracijan Stepančić in Fran Gulič.

Kratkim in primernim govorom je zaključil brat starosta zborovanje.

Veselica pevskega društva „Zarja“, vršivša se minolo nedeljo, sponesla se je prav lepo, posebno pa v moralnem pogledu. Pevske točke so se vršile kaj precizno, kar nam je v zopeten dokaz, da ima sicer ne posebno veliki zbor tega društva zares izvrsten pevski material. Vse pevske točke so se morale ponavljati, največi efekt pa je brezdvomno napravil na vse občinstvo Volaričev „V enec narodnih pesmi“. To bodi migljej vsem pevovodjem okolice, da se bode odslej pridneje gojila priprosta narodna pesem. Le taka ljubka pesem najde najhitreje svojo pot do srca, toliko priprostega, kolikor tudi izobraženega človeka. Lepo narodno pesem treba gojiti, da postane „narodna“ tudi povsod tam, kjer morda še ni znana.

Tudi deklamovalka gospica Petričeva, je častno rešila svojo nalogo. Glumo „Na mostu“ so rojanski diletantje predstavljali toli živahno in tu pa tam drastično, da lahko rečemo, da se je občinstvo izborna zabavalo ob tej točki. Po veselici se je vnela lepa domača zabava toliko na mestu veselice kolikor v gostilni našega rodoljuba, gosp. Josipa Katalana. Tu je bilo čuti tudi par lepih govorov, vsposodbujajočih Rojančane na vstrajnost v ožgled oblakom, ki so se jeli zbirati nad to faro. Škedenjska godba je svirala razne slovanske komade.

I ta večer nas je uveril, da najdejo nasprotniki še vedno v Rojanu precej trdo kost in da se močno varajo, ako menijo, da prebavijo to kost kar tako meni nič tebi nič. Res, želeli bi bili, da bi bil ta večer v gostilni Katalanovi prečastni g. Jurizza. Poučil bi se bil o marsičem, česar morda še ne ve. Zavednim Rojančanom kličemo še enkrat: Držite se in ne plašite se prvega viharja! Le oni je zgubljen, ki strahopetno vrže puško v koruzo. Še smo tu; glejmo, da ostanemo tu!

Za preskrbljenje gornje okolice z vodo. Mestna delegacija je odobrila načrte za zgradbo vodnjaka v Gropadi in dovolila v to svrhu potrebni strošek 3000 gold.

Premeten špekulant in — slabi računarji. Nekje v Nemčiji objavil je izdelovalec dvokoles (bicikljev) ta-le originalni oklic: „Izvrstno dvokolo najnovejše marke dam vsakomur za stonj, kdor plača jeden pfenig (1/2 nč.). Po vrhu dam mu še elegantno kolesarsko opravo. Toda dotičnik mora se obvezati, da mi plača samo tekom 15 dnij vsak dan dvostroko one svotice, koja je bil plačal dan poprej, t. j.: prvi dan 1 pfenig, drugi dan 2 pfeniga, tretji dan 4 pfenige in tako dalje.“

Ni treba znati kdo vé kako računati, da se konstatuje, da bi iznašala po preteku 15 dnij vplačana svota po našem denarju lepih 327 kron in 67 stotink! Kdor ne veruje, naj račun. Kljubu tej zanjki pa se je baje našlo prilično število slabih računarjev, ki so velikim veseljem podpisali dotično obvezo, samo da po preteku 15 dnij dobé dvokolo — „zastonj“!

Ponesrečen poskus izsiljenja denarja. Iz Budimpešte poročajo: Te dni vsprejel je baron Alfons Rotšild na Dunaju pismo iz Budimpešte, v kojem ga je pisec pozval, da odpošlje obratom pošte svoto 120.000 gid. (!) pod naslovom „Arbeit 361“ v Budimpešto. Ako tega ne stori, pače v kratkem pod bodalom ali pa bode ustreljen. To izsiljevalno pismo bilo je podpisano: „Die anarchischen Vampire“ (anarhiški krvosési). Rotšild je izročil to grozilno pismo policijskemu ravnateljstvu. Policija je ukrenila potrebne korake, da dobi v roke drznega izsiljevalca. In res, nje koraki niso ostali brezvspešni. Minolo nedeljo namreč došel je na glavni poštni urad v Budimpešto nek čevljarski vajenec, in vprašal po pismu pod že zgoraj omenjenim naslovom. Seveda so dečka prijeli in konečno je povedal, kdo ga je poslal na pošto. Doslej so zaprli vojaka Karla Benedka pešpolka 32. in nekega jednoletnega prostovoljca, koja sta skovala omenjeno izsiljevalno pismo.

Istrski Hrvatje!

Minolega leta, o sv. Ivanu, preselil se je v večnost dr. Ante Podreka.

V cvetoči mladosti in polna visokih idealov odstopila je ta nadepolna sila s pozorišča narodne borbe. Smrtna kosa je posekala nežno bilko, koja bi bila imela dorasti čvrstim hrastom proti

besnećim viharjem, ki preté našemu narodnemu preporedu v tej hrvatski pokrajini. V cvetu svojih let moral je v grob, "ko mu je duša vsplamtela, hrepeneća borbe, verujoća v Boga in v pravo hrvatskega naroda svojega. Previdnost bila ga je obdarila vsemi pogoji, da vstopi med kolovodje hrvatskega gibanja v Istri. Bister um, visoka nabrazženost, rodoljubje, značajnost, samozatajevanje in hrepenenje za idejali so bile lepe čednosti, ki so našle hvaležno utočišče v tej plemeniti hrvatski duši.

Njega smrtni ostanki leže dandanes še na Pazinskem pokopališču; preprost leseni križ, katerega skoro porušijo nezgode vremena, je jedino znamenje o kraju, kjer počivajo ostanki hrvatskega rodoljuba in mučenika. Dokler je bival med živimi, imel je med rodoljubi širom hrvatske domovine na stotine in stotine prijateljev, posebno po Istri. Mar opusté ti rodoljubje zadnje čast pokojnikovim ostankom in ne premorejo toliko, da se mu na Pazinskem pokopališču postavi dostojen spomenik, ko mu siromašni in žalostni roditelji niso v stanu storiti tega?

Spomin na pokojnika in lastna čast obvezuje hrvatski narod do tega čina rodoljubne pijetete. V ljuti borbi, ki čaka še hrvatsko v tej pokrajini, hode mramorni križ, osobito mladeži, vidljivi spomin na vse one vrline, ki so dičile pokojnika. Narodna čast pa zahteva to, ker hrvatsko, — pod čigar praporom se je bojeval in padel ta mladi borilec — mora dokazati mnogoštevilnim narodnim protivnikom, ki so ogrenili kratko življenje pokojnikovo, da spoštuje svoje umrle in da se klanja njih blagemu spominu.

Hrvatstvu torej na srce ta rodoljubni poziv. Milodare hvaležno vsprejemata podpisana. Pazin, dne 1. junija 1896.

Dr. Dinko Trinajstić,
(šupan v Pazinu).
Iv. Mojstrovlić.

Je-li vse „prastarina“?

(Dalje)

Pogledimo, n. pr. letopis Nestorja, iz katere sta gore omenjena primera „bomkanja“ vzeta. V „Mščeniji Oljgi“ čitamo: „Ašče ne ubjem jeho, to vsja ny pogubit“. — „Ašče ne podstupite zautra k gorodu, predati se hotjat ljudje Pečenegom“. — „Ašče li segò ne sstvòrim, pogubiti ny imatz Svjatoslav“. — „Ašče ne poideši, ni obraniši nas, da paki ny vozmut“...

V „Ispitaniji veroizpovedanij“: „Ašče li (kto) v in (drug) zakon stupitz, to na onom svetě v ogni goretz“.

V „Kraščenji Oljgi“: „Ašče gdje pristanetz vy, to otrevajte jeho od berega“. — „Ašče ne obrjaščetsja kto, bogat li, ubog li... protivin mi da budetz“.

V „Skazaniji o kožemjakě“: „Da ašče li tvoj muž udarit mojim, da ne vojujem za tri leta“.

V „Jedinoborstvu knjaza Mstislava s Redeđeju“: „Da ašče odolješi ty, to vozmeši imenje moje... ašče bo odoljeju semu, szzižu cerkovz vo ime tvoje“.

Ti primeri so vzeti iz kosa Nestorjeve letopisi, ki je natisnena na 27 straneh velike osmerke. Tam je mnogo drugih primerov, kjer sedanjik dovršnika označa futurum exactum, no ni jednega primera „bomkanja“!

Toliko iz Nestorja. V drugih pametnikih imate lih toisto, n. pr. v „Daniilu Zatočniku“ (XIII. veka): „Ašče ustavljatsja polci krepko, to ašče jemu i pobeždenu byti, no krepko bivsja, tože pobegnet“. — V vsem Dan. zatočniku je jeden primer bomkanja, in sicer v spisku 17. veka: „ašče li budet roditilsja v materz, i oni, vozrostaši, mene prodadut“.

V večini pametnikov ne najdete za nikake denarje ni jednega primera „bomkanja“ za futurum exactum, no povsod se celó ta čas izraža sedanjikom dovršnega glagola.

V „Stoglavu“ (1551 l.) imate nazadnje primer: „I kotorija budut svjatija ikoni sostarelisja...“ No takoj: I ašče ktoromu Bog otrkijet takovoje rudodelije... I ašče kotorije ne prestanut, ašče oni načnut glagolati...“

Ne bodem utrujal čitatelja daljšimi primeri. Ako je komu ugodno, naj si kupi knjigo: „Русская Христоратия. Памятники древне-русской литературы. Ф. Вулаева“. V njej naj poskusi iskati primerov „bomkanja“, takrat uvidimo, koliko jih najde, in takrat ne bode težko oceniti tvrditve o. Stanislava, da je bil dovršni bodočnik, jasneje rekši, bodočnik složeni s pomožnim glagolom „bom“, nekđaj obćeslavjanski in da je on tudi „prastarina“. Ako na dvesto primerov in več izražnja celo futur. exact. jednostavnim sedanjikom najdete jeden primer „bomkanja“, to morete se imeti najsrečnejšim človekom na svetu, za neizrečeno bolj srečnim, nego sem jaz v tem oziru bil.

No ne zabóдите, da g. Lamurskij ne govori o rabi „bomkanja“ v futurum exactumu, nego v jednostavnem bodočniku; o. Stanislav in g. Viktor Bežek torej se borit proti temu, česar gosp. Lamurskij celó trđil ni. Da bi se opovrgla trđitev g. Lamurskega, trebe bi bilo dokazati, da je v staroslavjanščini in staroruščini dovršnik z glagolom „bom“ rabil za jednostavni bodočnik, za bodočnik v glavnih stavkih, no to dokazati je absolutno nemogoće. In ko bi se celó našel kak primer, to on bi tega dokazati ne mogel, kajti protivorečili bi mutisoči primerov, govorečih, da jedino pravo in jedino pravilno in absolutno pravilno sodi g. Lamurskij.

(Pride še.)

Najnovije vesti.

Dunaj 16. Imenovanje msgr. Šterka škofom tržaško-koperskim objavljeno je službenim potom. Današnja „Wiener Ztg.“ javlja namreč: Nj. Vel. cesar blagovolil je imenovati najmilostljivega škofa na Krku, msgr. Andreja Šterka, škofom tržaško-koperskim.

Gradec 16. Ministerski predsednik Badeni dospel je danes zjutraj semkaj. Predpoludne vsprejel odličnjake.

Berolin 15. Kitajski izredni odposlanec mandarin Li-Hung-Čang položil je dva izredno velika venca na rakvo pokojnega cesarja Viljela I. Trakovi vencev imajo napis: „Li-Hung-Čang“ velikemu cesarju Viljelu. — Cesar Viljelm II. je baje podelil Li-Hung-Čangu veliki križec reda rdečega orla.

Trgovinske brojavke in vesti.

Zudimrešta. Pšenica za jesen 6.62—6.64 Pšenica za juni 1896 6.46 do 6.48 — „ — „ Oves za jesen 5.44—5.46 Ri za jesen 5.58—5.60 Koruza za juli-avgust 4.05—4.07 — „ — „ juni 1896 4.03—4.05 nova f. 3.95—4.10. Pšenica, nova od 78 kil. f. 6.70—6.85 od 79 kil. f. 6.95—6.95, od 80 kil. f. 6.80—6.90 od 81. kil. f. 6.90—7. — „ od 82 kil. for. 6.85—6.95 letman — „ — „ prosa 6.10—6.40.

Pšenica: Trg nespremenjen, povprašanje omejeno. Prodaja 18.000 met. stoč. Ri 10 nč. cenaje. Oves malo bolje. Ječmen in koruza nespremenjeno. Vreme: lepo.

Praga. Neratnirani sladkor for. 18.80, oktober-december 18.75. Bolje.

Praga. Centrifugal novi, postavljene v Traš s carino vred odpošiljatev prosa; f. 85.25 — „ Conosse 87.50—38. Četvorni 87.75—38. V glavah (solih) 89.49—50 Havro. Kava Santos good average za juni 72.— za oktober 70.— Mlačno.

Hamburg. Santos good average za juli 60.— za september 58.— za december 55.50 mlačno.

Dunajska borza 16. junija 1896.

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	101.45	101.35
„ „ v srebru	101.40	101.35
Avstrijska renta v zlatu	122.70	122.65
„ „ v kronah	101.30	101.25
Kreditno akcije	351.50	351.20
London 10 Lst.	119.95	120.05
Napoleoni	9.52 1/2	9.52
20 mark	11.75	11.75
100 italj. lir	44.52 1/2	44.40

Zahvala.

Podpisano predsedništvo se prisrčno zahvaljuje vsem onim, ki so trudoljubnim sodelovanjem pripomogli, da se je veselica minole nedelje vršila toli lepo. Hvala pevcem, deklamovalki, pevovodju in igralcem. Hvala pa tudi tržaškemu občinstvu, ki nam je na res ganljiv način pokazalo svoje simpatije. Slednjič bodi izrečena zahvala vrlému g. Ivanu Boletu, ki je brezplačno prepustil svoje prostore.

V Rojanu, dne 16. junija 1896.

Josip Katalan,
predsednik društva „Zaria“

ŽELEZNIŠKI VOZNI RED.

a) Državna železnica. (Postaja pri sv. Andreju)
Od dne 1. junija 1896.

ODHOD:

6.30 predp. v Herpelje, Ljubljano, na Dunaj, v Beljak.
8.35 „ v Herpelje, Rovinj, Pulj.
4.40 „ v Herpelje, Divačo in Pulj.
7.30 „ v Herpelje (in od Herpelj brzovlak v Pulj, Divačo, na Dunaj, v Beljak.)

Lokalni vlaki ob praznikih:
7.35 zjutraj v Herpelje.
2.20 popol. v Divačo.
4.20 „ v Boršt.
DOHOD:
8.05 predp. iz Ljubljane, Divače, Herpelj.
9.50 predp. iz Pulja, Rovinja.
11.15 „ iz Herpelj, Ljubljane, Dunaja.
7.05 popol. iz Pulja, Ljubljane, Dunaja.
9.45 „ brzovlak iz Pulja, Rovinja, Dunaja, Beljaka Ljubljane.
Lokalna vlaka ob praznikih:
7.30 popol. iz Boršta.
9.35 popol. iz Divače.

b) Južna železnica (Postaja južne železnice.) Od dne 1. junija 1896.

ODHOD:

7.45 predp. brzovlak na Dunaj, zveza z Reko.
8.25 „ brzovlak v Nabrežino, Benetke, Rim.
9. — „ omnibus v Nabrežino, Videm, Benetke in Verono.
9.55 „ poštni vlak na Dunaj, zveza s Pešto in Zagrebom.
12.50 popol. omnibus v Kormin.
4.40 „ omnibus v Nabrežino, Videm, Rim.
6.20 „ poštni vlak na Dunaj, zveza z Reko.
8.05 „ brzovlak na Dunaj, zveza s Pešto, Reko—Gorico in Korminom.
8.45 „ mešani vlak v Nabrežino, Videm, Rim.
10. — „ mešani vlak do Mürzschlaga.
DOHOD:
6.48 predp. mešani vlak iz Mürzschlaga, Beljaka, itd.
7.30 „ mešani vlak iz Milana, Vidma, Nabrežino.
8.35 „ brzovlak iz Kormina.
9.25 „ brzovlak s Dunaja.
10.20 „ poštni vlak z Dunaja, zveza z Reko.
10.35 „ brzovlak iz Rima, Benetk.
11.19 „ omnibus iz Rima, Benetk, Nabrežino.
5.40 popol. poštni vlak z Dunaja.
7.36 „ omnibus iz Verone, Kormina, Nabrežino.
8.41 „ brzovlak iz Milana, Benetk, Vidma, Nabrežino; —
8.56 „ brzovlak z Dunaja zveza z Reko.

Zabavna vlaka ob nedeljah in praznikih.

ODHOD.

2. — popoldne v Kormin.
4.25 „ v Nabrežino.

DOHOD.

12.07 predpoludne iz Kormina.
10.50 popoldne iz Nabrežino.

Via Ireneo I, kréma, igra na kroglice, pristno istrsko vino, vino v sodčkah in steklenicah, kuhinja izbora nemáka in laška.

Pekarija in sladčičarna

ulica Stadion, 20.

Trikrat na dan svež (frišen kruh. — Provezoma domači kruh v peko Raznaša se kruh po stanovih, krčmah in gostilnah, oddajalci dobe obitek. Moke navadne in fine na dobo to in na drobno. Raznovrstne sladčice ukusne in po ceni, biskote.

Cumar Fridrih

Belvedere 37.

Mirodilnica. — Rimsko čisto žveplo, bakrenovec, žveplo in bakrenovec skupaj, mrčesni prah, mineralne vode, barve firneše in čopiče, razne mirodije, ločnobarške izdelke, vse po ceni, da se ni bati konkurence.

Najboljšo in najcenejo osvežujočo pijačo

nudijo svetovnoznaní

☞ peneči ☞

LIMONOVİ BONBONI

s to-le varstveno znamko in firmo.

s to-le varstveno znamko in firmo.

Izdelovanje orijentalških cukrovín

A. Maršner - v Pragi,

Král. Vinohrady „Plzenka.“

— Varovati se je ponarejevanj! —

Richterjev

LINIMENT S SIDROM

je dobro domaće sredstvo.

Dobiva se po vseh lekarnah.

